سەرەتا وشەبوو

سەباح ڕەنجدەر

● ناوی کتێب: سەرەتا وشەبوو
● شاعیر: سەباح ڕەنجدەر
●بابەت: شیعر
● پیتچن: یاد سەباح ڕەنجدەر
● هەڵەگر: محەمەد عەبدولڕەحمان خدر
● نەخشەسازی بەرگ و ناوەوە: جەوهەر فەتاح
● چاپ: چاپی یەکەم
● ئەژمار: (٥٠٠) دانە
● نرخ: (١٠٠٠) دینار
● لە بەڕێوەبەرایەتی گشتیی کتێبخانە گشتییەکان/ هەرێمی
کوردستان ژمارەی سپاردن، (١٣٢)ی ساڵی (٢٠٢٠)ی پێدراوە

١٩٦٥/١١/١٨

ساڵەکان ماندوون و گۆرانی نیوە گوتراون
دیوانەکەم لەلایەک دادەنێم و داوا لە خودا دەکەم
ئەو چاکەیەم لەگەڵدا بکات
لە ڕۆژی لەدایکبوونم کۆچ و باربم
تابووتی بۆنخۆشیشم بەرز بکرێتەوە ناو ڕووناکییەکی بەهێز
ئەفسوونێک خەملیوە و میوەکان کۆ دەکەمەوە
لاباڵێکی مێش لە خۆشاویان نقووم دەکەم
دەستم بە سینگەوە گرت و هەڵمبڕی و هەڵمدا

هەواڵی بای جەنگی ناو چیاکانم پرسی
بۆنی پیس و ناقۆڵای لوولەی تفەنگم بۆ هات
خۆشی لە خۆم
ڕازی کەروێشکێکم نەشکاندووە
مێشێکیشم لەکەدار نەکردووە
قاچێکم لە ڕۆخی کەوتنەخوارەوە داکەوتووە
ئەنگوستیلەی حیکمەتیش
لە پەنجەم بەخەبەرە و دەڵێت
ئەمشەو بەیان زوو دێ و زیاتر لە جارێک بسووتێ
دەڵێی یەکەمجارە ژیان چەترم لەسەر هەڵدەدا
دنیا سەرەتایە و ساڵەکانیش پیرەوکەن
شیعرزادەیەکی بە خانەکانی خودا ڕەنگاوڕەنگ بووم
بەناو خەڵکدا تێپەڕیم
ویستم دوا وشەیان لێ وەرگرم و دوا وشەشم ببیستن
ڕوخسارەکان گرمۆڵە ببوون
مردنیش بەردەوام ڕووی دەدا
بیرم لە ئاسمانی بە باران کردبووەوە و هاتبووم
گوللەی گیربوو لە زمانیان دەربهێنم
کوورەی ئەتۆمیش
وەک دەمی بورکانێکی دامرکاو دابخەم

تەم ڕێگاکانی گەمارۆ دابوو

نارنجێک بووم

باران لە دار بەریدامەوە ناو چاڵی گوللەیەک

چێڵێکی عۆل و حەپۆڵ دەمخوات

نوێژی ئەستێران چاوەکانی خەڵک تاریکن

تاریکایی جیهانیشم لەپێشە

پێویستە من ئارام بم

شیعر ئەندازەی ئازارەکانی زەوی و بیرەوەری شوێنپێکان

کردوومت بە خوێنی پشتی خۆت

لە گۆڕستانی شادمانیی ئاوێتەی خاکم کە

پێشەکیم بۆ کتێبی خوداوەندان

درەختی بنەماڵەی شیعر

بە ژوور سەرمەوە شەرحی حاڵە

لە پەلکی یەکەمدا

کە تەختەڕەشی ڕەوانبێژییە بنووسن ئاوێنە گەورەکە

لە پەلکی دووەمیشدا پەیکەری سەرکردە

دەڵێی یەکەمجارمە چاو بەرز دەکەمەوە ناو ڕووناکییەکی بەهێز

لە ئەستێرەیەکی نزیک ورد دەبمەوە

بێپەروایی هاتوچوونی بلاچە

ئەو کاتە نەرمەی ماوە بۆ سبەینێ

هەڵقوڵانی ناخێک کوشتیان وریابوو نەمرد

بیرکردنەوە لەو ئازایانەی دەبنە سرووشی پێشبینی

لە یەکەم ئومێدا گەشەدەکەن

لە دوا ئومێدیش دەمێننەوە

بەم شێوەیە لە لەشێکدا ڕەنگ و ڕووم کرایەوە

زەوی بە هێمای پەنجە گەرم بوو

ڕەش و سپی ڕەنگی تەواون و لە چاڵی گوللەیەک

ڕستی بینینیان تێکپەڕی

مەترسیی دڕندەی تاهەتاییان تێپەڕاند

شیعر کردنی بە یەکەم ئومێد

ئومێدی دووەمیش هێشتان ڕوخساری پیشان نەداوین

پاراو و ئاشکرا لە خوێنمدا

هەناسەیان لەسەرخۆ خواردەوە

ئەوەیان بینی کە دەیانەوێ

* * *

ڕووناکییەکی مایەوەی ناو قۆزاخە

کۆمەڵێک دەستنووسی تەواونەکراوی دامێ

بە تاسەوە ڕاما و فەرموو تەواویان بکە

لە ساکاریی توانیم بەم جۆرە بژیم

باران بەر لە بارینی

کۆپلەیەکی لە دەستنووسەکەی پێیداهاتبوومەوە
هەڵبژارد بۆ هەڵەچنی
لە ماتەمی بلیمەتان بگەڕێوە
خانەی شاکارەکانی خودا ڕژاوەتە خانەکانتەوە
خوێنت بەرەو سووربوون دەڕوا و ڕاڕایی پاک دەکاتەوە
دەشزانم لەناو چاڵی گوللەدا دەبێ قەڵەمکێشی
خاڵی سەر ڕوومەتی هەوری ڕێبوار بکێشم
بەو گۆزەیەش بگەم کە سکاڵای لە جامەکان دەکرد
گای وروژاو بە نووکە قۆچێک تووڕی دابووە لاڕێ

* * *

بۆنی هێلکەی ڕووخۆشی ناو هێلانە
دەکەم و ختووکەی ترووکانی دەدەم
باڵندە لە واتا ڕووت نابێتەوە و دەکەوێتە باڵەپڕژێ
سوپاس بۆ خودا کەروێشک گۆشتخۆرنەبوو
ئەگەر پەنجەم لەسەر کاغەز
ڕاوی لە گۆمی لێڵ کرد
لێ دەگەڕێم مشکی دز بیخوا
چاوەڕوانیی و بێزارییم کەمتر دەبن
دەشمەوێ خەونەکانم زوو بگرم
نەوەک سەریان لەبن باڵی شکاوی

نائومێدیی بنێن و لە دەستم دەرچن

* * *

قتووی دەرمانەکانم لەسەر پشتی ئەسپی
نیگا گوڵاو دانا
سروودی مەستان لە حاڵیان پرسیم
پێم لە عارد خشاند و لە میانەی دوو خەون
بووم بە ڕووەککخۆر
باڵندەش بەهەوام پەڕوباڵیان گرت
وێنەی منن ڕژاونەتە باخچە گشتییەکان
بە سینگی ئارامەوە هەناسە دەخۆنەوە
لە ڕووداوی لەدایکبوونم ڕازیم

* * *

شیعرەکانم دڵسۆزمن و ژیانی لەوە باشتر ناژین
داواشم لە خاڵبەندی کردووە واز لە ڕاوەدوونانی ڕستە بێنێت
ئێستا هەر ئەوەندەم لەسەرە
لە نائومێدی نەترسم و بشزانم هەوێنی ئاسوودەیی نامەییێت

* * *

لەناو گەرمەی خەونێکدا ئەو ڕازەم دەستنیشانکرد
گۆڕستانی شادمانییم لە گوندەکەمە
ڕوخسارە لە یادکراوەکان و باڵندە تێیدا بەخەبەردێن

دار قەڵەمتۆزەکان تەواو دەنگی منن
وەک برووسکە زیندوون
وەرن کلیلی دەرگای باخم
لێ وەرگرن گڵۆپی تێدا دەپشکوێ
دنیا تۆ ناتوانی تێبگەی جارێ زۆر منداڵی
چەک و فەنەر و پەڕەمووچ دادەنێم و وچانێک
شتێکی سادە ڕوودەدا
وندەبم و شوێنەکەم پێنازانن
ژیان دەپارێزم و سەیری ئەو دەستانە دەکەم
کە گوشیومن بۆ تەوقە
لە گۆڕەکەشمەوە لەخۆم دەڕوانم
بوومەتە گۆی زەوی بە چواردەوری هەمووناندا دەسووڕێمەوە
تاج و ئەڵماسی واقوڕمانێکی هەمیشەیین
مانگ دەبینم دەژی
ئەسپی کێوی یەکەم گزنگ
دەخاتە سەرپشتی و دێتە سەرەتای ڕێگا
دەپرسێ خودا ئاسمانی بۆ باڵندە یان فڕۆکە ڕۆشنکردووە
شیعریش نقێمی ئەنگوستیلە ڕۆشندەکاتەوە
هەنگاوی ورچی عۆل و حەپۆڵی پێ تێکدەدا

تشرینی دووەمی ٢٠١٨ هەولێر

ئەو دنیا و ئەو دنیا

هەڵم تاودەدەم بەرەو ئاسمان

با بباریێ

بەڵا لادەدا و وێنەی ناو کاتی مردوو

دەکاتەوە بە هەنگ

بۆ بەهێزکردنی شیلە دەیانرژێنێتە کۆڵانەکانی شار

کاتژمێریش دەبەمە دواوە

ڕوخساری نوێژێک گەڕایەوە ناو یەکەم گزنگ

شان و ملی دایکی تامەزرۆیی شێلا

لە شێوەی شیر هەویێنبوو
یەزدانی دڵی خۆی ناسی و شمشێری ڕووتی درادەست
نەبووە وێنەی ناقۆڵا و پەڵەیەکی هەڵبزڕکاو
لە نزیک ڕێگایەک دانیشتووم و هێز دەخەمەوە ئەژنۆم
ڕۆژ سپێدە بدات
بە ڕوونییەکی تەواو ڕوون دەچمە ناو شار
ڕووەکی تیشک
ڕەگی دەهێنێتە ناو دەستی و گەڵاکانی ناکەون
دەشتاییەک کە خاوەنی کلیلەکانی دنیایە
ڕوخساری گەرمی باپیرانی سروشتخوازیش
دەرگای شار کلیل و قفڵی نەکەوتووە
لە سێبەری کلکی ئەژدیها داندراوە
هاتوچۆ تێیدا دەستی بە تاج
بۆ سەری کەس درێژ ناکات
جگە لە نەریت و ڕێوڕەسمی پشیلە
لەبەر ئاگری حەوت ماڵان
بەچکە چاونەپشکوتووەکانی گەرم دەکاتەوە
مۆسیقای پێی ئاشنا نابیسترێ
ئاوی شار لیڵ و گرانە
بەڕۆژوو ناتوانێ بیخواتەوە

شیعر و نوێژی هاوڕێ خاکییەکەم
دواڕکات لە بەرەبەیاندا ناسینە لە چاوێکی گەرمدا
ئاسۆی تێدا سووردەبێت
یان شکۆی ئاهەنگێکە
دڵی بۆمان دەکاتەوە و جوانی دەهێنێتە ناومان
دەستێک دەبێتە هەڵگری
هەموو ناو و میوەی درەختە بە تەمەنەکان
بە دەشتاییەکی تابڵێی ڕوون ڕادەکا
هەناسەیەک وەردەگرێ
چاوی بەرزدەکاتەوە و دەبینێ سوارێک
نهێنی ڕاگرتووە و بۆ لای دێ
بێپەروایی چووەتە ڕەگیەوە و لەناو گەشەی دەژی
ئێمەین بە دەورییەوە گەرمایی گیانین
هێز دەخاتەوە ئەژنۆی و دێتەوە شار
پەیکەری ناودارەکان کەسمان ناناسنەوە
دەپرسن ئێوە پشتێنی کام پشتن
پێش بەرزکردنەوەی دەستی دواماڵئاواییان
برینەکانیان پاراو نەکراون
خۆیان لەبیرچووەتەوە و تەماشای باڵندەیەک دەکەن
بەسەر هێلکەی بەسەرچوودا کڕکەوتووە

ناوچەوانی درەوشاوەی دەبێتە دەشتاییەک کە
خاوەنی کلیلەکانی دنیایە
باڵندەیەکی ونبوو دێتەوە ناوی و سەرگەردان نافڕن
لە گەرمایی باڵەکانیدا
بۆنی خۆشی درەختی کاژ و
گوڵدانی زەماوەند و
لە خەو هەستانی دوای هەڵگرتنەوەی گەزۆی خەون و
ڕۆژی هەستانەوە دڵیان بۆمان دەکەنەوە
دژی باڵەکان شەڕ ڕاناگەیەنین
فڕین سێبەرە بەسەر ڕێگاکانەوە و ئاواتت دەدا
گوڵەکان لە بەیانییەوە چاوەڕوانن ببیندرێن و هێڵەکان ڕوونتربن
بە تەنیا دەنکە هێلێک بشکێنە ناو
چاپەست و ئاگری حەسرەتێکی کۆن خۆشکە
بە سەد هەزار زمان قسە دەکات
شەرابێکی دۆزیوەتەوە
دەیخاتە دڵی هەموو خاوەن پرسەیەک
دەرکەوتن دێت و دەبێتە خاوەنی ئاگری پاگژکراوە
ئومێد لە هێڵەکانی ئەمپەڕ و ئەوپەڕت دەڕژێنە
ناویەک و لە بۆنی گوڵ ناترسی
مشتێک گەنم لەبن کووپەی ماڵ دەچێنیت

زانیت چی لە بیرخۆت ببەیتەوە

چیش بەبیر خۆت بهێنیتەوە

دوورییەک وەک سادەیی گوێت لێ دەگرێ

لەناو چاوترووکانەکان وەرتدەگرێ و دەتباتە ماڵێک

بەختەوەری تێدا نووستوون و بارانێک لە ئەستێرە

ڕژاوەتە سندووقی ڕازیان

جانتاکەت لە شانت داگرە و کەلوپەلی پێویست جیابکەرەوە

دوودڵ بەسەر پردا مەوەستە

تکا دەکەم پەلە بکە کاتژمێر بخوێنەوە و بپەڕەوە

کیژەکانمان کەزییان بە ئاڵای

بە سێبەر و هەتاوی تۆوە دەنووسێنن

لە ئاواز و یەکەم تەزووی درەوشانەوەدا نقوومن

کەوان دەشکێن و تیر دەکەونە خوارێ

لەقلەقێک لە هەولێر هەڵدەفڕێ

دڵەڕاوکێی هەرگیز دوایی نایەت

زێد ناوکە لە سێوێکی ئاڵدا

وەک منداڵ گەورە دەبێ و شاخەکانیش بەرزن

کاتێک خەریکین تەماشا دەکەین

مردن بەلاماندا تێپەڕیبوو

مانگیش لەسەر کانییەکی بچووک خەوتووە

ڕوخساری ئاشقێکە لەسەر جوانیی دێتە دەنگ

دەیەوێ بەرەبەیان ببینێ

کانوونی یەکەمی ٢٠١٨ هەولێر

ڕێژەن

ئاشنای هەموو پیتەکانی هێمای چاوبووم
دڵم گەلێک ئارامە و هەستەکانم کەوتوونەتە خەونبینین
پشوویەک بە ئەسپەکەم دەدەم و ئەو شادییە دەدرەوشێنمەوە
فرمێسکی بەتاسە گەیشتن بە ڕوومەتەکانمەوە ببینن
بەهیوام ڕۆژێک لە زەنگ و دەفی فرمێسکەکانمدا
من لەخودا و خودا لەمندا شەڕ بکەین
سوپەری بەرگری بشکێ و یەک یەکمان شەهید بکەین
باوەشێنە حەسیرەکەم لەسەر بەردێکی بەهرەمەند دادەنێم
گۆزەیەک شەرابی قەرد وەردەگرمەوە

دەستنوێژ دەشۆم و ڕۆژووی پێ دەشکێنم
خەیاڵم بۆ هەموو شوێنێک دەڕوا
لە هەموو شوێنێکیش دێتەوە
ئاهەنگ بۆ ئەو گوڵانە دەگێڕم
بەهار پشکووتنی دواخستوون
هێزی پشکووتنیش مێوانی وەختە
پرسیارێکم لەبەردەم باڵندەیەکی مەلەوان
یادەوەری لەدەست نەداوە
جارێکی تر دەردەکەوم و بەرهەوا دەکەومەوە
من بەناو دڵسۆزییەک کە هەمە تێدەپەڕم و دەچمە ئەنوای
تا هەست بە ئاوێنەی بەرانبەر بکەم
ئەمیش بەناو مندا دێتەوە و دیارییەکانی دەگەیەنێ
شەو و ڕۆژ لە جوانی بەدی هاتووە و بەدەستیدەهێنین
چاوەڕوانییەکی زۆری ویست تا مرۆڤ هاتە ناو ئاوێنە
بە دەستی بە نێرگزەوە لەگەڵی دوام

ئاداری ٢٠١٩ هەولێر

خودا

ڕێبوارێکی خومار و بەختیارم لە شەقامی تۆدا
خۆر لەسەر ناوچەوانم ماوەتەوە
هەزار جیهانی تێدا درەوشاوەیە
هەزاریش شاراوە
هەموو خواستێکی خۆم لەبیرکردووە
تەنیا بیر لە ئەستێرە گوێڕایەڵەکانی تۆ دەکەمەوە
لە زاتتدا بوێر دەژیم و مۆسیقای تاسەم لێ دەتکێت
مەیەکم ناسی و خواردمەوە

واتای تاهەتایی دامێ

تاهەتایی تەواوی هەقیقەتە

نەناسراوم پێ دەناسێنێ و خۆم تێدا زیندوو دەکاتەوە

ڕیزێک مۆم لەسەر سینی ماڵ دادەگیرسێت

مۆم دڵی دەهێنێتە ناو دڵمان

لەجیاتی هەموومان جوانی دەپشکووێنێ

ئاداری ٢٠١٩ هەولێر

دەفتەری گەورەی بە پەنهان گەیشتن

بای چاوسووربوو زەوی بریندار دەکات
هێلکەش لە هێلانەی خۆشنوود دەترووکێ
باڵندە لە هەوای پاراودا باڵی تەواو دەکاتەوە
بۆنی خۆشی خودا چاوی گەورە دەکات
گوللەش لە ئاسمان ڕووەو ناپاکی دەڕوا
زەوی بریندار چاوەڕوانی قوربانییەکانیەتی
گوللەی ناپاکیش ڕێوڕەسمی چاوەڕوانی نازانێت
چی چلچرا لە ناوچەوانی کۆشک هەڵواسراوە فریودەرە

چاو دادەخەم گوڵ و خەون دەسووتێن
چاوی ڕوونی پێغەمبەر لە خەو هەڵسا
نەرم و سووک پەنجەی بە پێڵوومدا هێنا
چاوی گوڵەبەڕۆژەی لە چاومدا چاند
بە هەموو دەنگێک لەگەڵم دوا
شاعیرێکی شەهید بەسەر زینی ئەسپەکەیەوە دێتەوە
دەڵێت خوێنم بۆ کۆکردنەوەی پەراوێزەکان بەکاربهێنن
حیکمەتی بەکارهێنان هەزار و یەک جەزبەی هەیە
یەکەمینیان نزا و نوێژی پاراوە
بۆ دیدار و بۆنی خۆشی خودا و نهێنی خۆبەختکردن
تا زووە کەشتییەکەم دەخەمە ئاوەوە
وەک نائومێدی بەپەلە دەگەمە قووڵایی
قووڵایی لەگەڵ تێگەیشتن لە
سەرچاوەی هاوار و
ڕێوڕەسمی بەخاکسپاردن و
پەنجەمۆر و
بە پەنهان گەیشتن بەرانبەرە

نیسانی ۲۰۱۹ هەولێر

تای سارد

بە کراسێکی سووف و چاوی خومارەوە
لە جەستە و گیانی خۆمدا خەوتم
کوشتمی و خەنجەرەکەی لەسەر کتێبەکانی دانا
لە کتێبخانەی لەیادچووواندا
لە هەواڵەکە بپرسن و خەنجەرەکە ببەنە پزیشکی دادوەریی
کەسێک لە بیرەوەرییە سەرپەڕەکان
مابێتەوە و لە گۆرانی سەرچاوەکاندا ئاواز بێت
بە گەرمایی نیگایەک
بەهرەی بە شاخی کەڵەکێویی وەبکات

پیت لە حیکمەتی ناوی ئەو

پاراوتر نییە بۆ ناوێکی بەختیار

دەبینین لە ڕاوی دووپشککوژیی دێتەوە

دەچێت ژێر کووپەی غەزەل دەڕشێنێ

لە مەیخانەی خامۆشان مێزێکی تاکییم خەملاندووە

پیاڵە ئەی ئاگری گەورەی ڕێبواری تەنیا

لە دڵەوە دەمناسی

بۆ پڕ نابی

تکایە دڵڕاگرییم بکە

تا لێت نەڕژێ ناتخۆمەوە

* * *

بیانوو ناهێنمەوە

چوومە کێڵگەی گۆڤارێک

ئاماژەدار دەم و زمانی پڕ نەخۆشی تای سارد بوو

شیعر بە تەزووی بەهەشت سڵاوم لێکردی

لێم دوورمەکەوە

ئەم چیرۆکە دەوڵەمەندە تەماشای ناوچەوان دەکات

بە دەنگێکی بە خورپەوە خۆی دەگێڕێتەوە

* * *

تاوانبارم برینئاودز داوای سەتڵێکی کرد

نەمرشتێ و جۆنیم نەکوتا

چووم لە ڕووناکترین شوێنی جیهان

لە پەنا شیعردا وەستام و ئەو چاوانەم ماچ کرد

کە بۆ ئەستێرەی هەزارپەڕ گریابوون

* * *

هەموویان هەتاوی پڕی سەر شووشەی کتێبخانە دەناسن

تەنیا لەگەڵ دڵی خۆم دانیشتووم و زۆر بیردەکەمەوە

شیعر ژیانی ڕووناک کردم

بینیم

ڕوخساری لەبیرناکەم

مانگ لە ڕوخسارە لەبیرنەکراوەکان

پشکووتووە و پەڕۆی نەزری بەستووە

نیسانی ٢٠١٩ هەولێر

پرسیاری سپی

لە هەموو جەنگەکاندا جەنگام و لە ناوی سەرکەوتووی
تۆم پرسی
گەیشتمە خەونی جوانکردنی جیهان
ناشمەوێ ناوی پاشاکان بزانم
وەڵامدەر خاوەنی هیچ زمانێک نەبوو
شکۆی چاوەڕوانی بۆ ڕژاندم
تکایە بەردەوامبە
لە ماندووبوونی خۆم نزیک بوومەوە

بێهاوتایی هەموو ڕۆژێ لە دایک نابێت

نازانم چارۆگە هاوڕێی بایە یان

بەگژیدا دەچێتەوە و قسە لە شەپۆلی خەواڵوو وەردەگرێت

وریابە ئەی پرسیارکار

قەقنەس قەتاوقەت لەوە بە گومان نییە کە نافڕێ

باڵندە لەئاسماندا خاچی بە دەنووکەوەیە

هێلانەی زەینی پێ دادەنێ

زەین لە زەینیش شەرم ناکات

نامەردان سڕ و داماو دەبێ چاویان بشۆن

ئاویش لە حەوز و گۆزەیان نییە

ئایاری ٢٠١٩ هەولێر

فەهرەستی خوان

گۆرانیبێژان هەمووتان گۆرانییەکانتان بخۆنەوە
برسیەتی سروودی خۆی هەڵداوەتە ئاسمان
خەریکە بە ڕوخسارێکی لە برووسکە و پێستی کازیوەییەوە
دادەبەزێتە سەر خوان
لەسەر خوان ڕۆژ لەکاتی خۆی زووتر ئاوادەبێت
چاودێرێکی ویژدان داچۆڕاو
چاودێریی خوانی هەژارانی بێنەوا دەکات
کۆمەڵێک باڵندە تەرمی لێوبەبارێکیان
لەسەر باڵیان ڕاگرتووە

دەیهێننە سەر
خوان و
سەکۆی نوێژ و
ساتی ڕوون و
فەهرەستی نوێ
پەڕیان لەدەست و پەنجەی دەدەن و نوێژی مردوو دەکەن
خونچەیەک چاوی دەپشکووێت و دەڵێت
ئەم دەموچاوە دەناسم
ڕەگەکانی لەسەر خوانی خوێندراوە و نووسراوم
گەیاندە خۆڵ و ئاو و گەشەی دووپاتکردەوە
ئەو شتانەی ئاشکراکرد کە زیندووان بینیبوویان
فرۆشیارێکی ڕووترش پاسەوانیی دەکات
بۆسە دادەنێتەوە و باوێشکیش دەدا
تەرمی سەرخوانەکە زەنگی لێدا
گۆرانیبێژان هەمووتان گۆرانییەکانتان بخۆنەوە
سردووی برسیەتی وا دابەزییە سەر تەرم
سوپاس بۆ خودا ڕێگا جوانەکان دەهێنێتەوە سەر
خوان و
سەکۆی نوێژ و
ساتی ڕوون و

فەهرەستی نوێ

پەنجەرە لە دیوار هەڵات

مادام خۆر نییە هۆیەکە دەزانم

دنیا بە تاریکی لە دایک دەبێت و زمان گەمارۆ دەدرێ

لەمەوبەدوا چاوەڕوانی وزەی ئەفسانەیی تێدا نییە

ڕێبوارنیش گران بەڕێگادا ڕادەبوورن

ئایاری ٢٠١٩ هەولێر

ئەفسانەی ڕەش

شێرپەنجەی مڕومۆچ شاری پێپەست کرد
سەری کێشایە ماڵی شاعیرێکی بەرەو شەپۆلەکان ڕۆیشتوو
بە چاوی زەقەوە بزەیەکی شەڕانی نواند
ئێمە لەبەر ئاوێنەیەکی دڵخۆش و هیتەرێک دانیشتبووین
تەماشای یارییە بەهێزەکانمان دەکرد
باخی ئەلف و بێمان
پڕ چەک کرد و دەرگای پێناسەکردنمان لەسەر کردەوە
گیان لە کێڵگەی خێزاندا لە هاژە ناکەوێ

سێبەری وچان ئەمڕۆ دواکەوت
بەیانی دەردەکەوێ و ئاواز دەلاوێنێتەوە
سەوزەی ماڵ جانتای قوتابخانەی منداڵەکانی
ئامادەکرد و قتووی قەڵەم ڕەنگییەکانی دەسڕییەوە
منیش بەتاو و تینەوە چی کتێبە خوێندمەوە
نهێنی سەنگەر و لای پەنجەرە وەستانم زانی
وردە ئاسنی بەرگیرەمان لە باڵی شێرپەنجە دا
سیسارکەکەچەڵمان خست
جووچکەکانم خۆیان ڕاوەشاند و سەریان دەرخست
شیری درووڕ و کتێب
لە ئاسۆی کراوە تکا ناو کاسە و کەوچکمان
حەوشە و بانی ئەو ئاوێنە دڵخۆشە
تانوپۆیەکی چندراوە
بە کەوانی لانک و
ملوانکەی مێخەک و
بەروانکەی نەخشاو و
سوێند بە خوێنی یەک خواردن
کتێبی کراوە تێیدا ئەستێرەکان دەهێنێتە ناوخۆی
سیسارکەکەچەڵی شێرپەنجەش پێی لە موو ئاڵا و کەوت
چاوم کردەوە و فرمێسکەکانم بە سادەیی سپارد

خەمەکان بەهێزن و بێنەوایان بە فرمێسکم تەڕبوون
برینێک چاوی داپۆشیم و بوو بە مەودا
شەش مرۆڤی ئازاردیتوو
بە سێیەکی هێمنەوە هەناسەیان دەکێشا و هاتن
بەرەبەیانمان بینی
زەمبیلەیەک ڕیشۆڵەی بەندمان
لە وەردیانێک کڕی و هەڵماندا
لەخاک نوارینی ڕیشۆڵەی ئەستێرەی بەخت لێ نزیکبووەوە
خەڵاتێکی گەورەیە دەورمان ڕووناکدەکاتەوە
چ ژیانێکم هەبوو
تەنیا ئاوێنەی دڵخۆش دەیزانی چ ژیانێکم هەبوو
لە لای پەنجەرە ڕاوەستابووم
گوڵ و درەختەکانی دەیانناسیم

حوزەیرانی ٢٠١٩ هەولێر

لە سەرەمەرگ بانگت دەکەم چاوەکانم دابپۆشیت

لە قوتابخانە لە هۆبەیەک

دەمانخوێند و لە ئاوێکی تەنک و بە بوار دەپەڕینەوە

دوای سی و یەک ساڵ تەلیسم و تاریکی شکا

لە ساردترین شەودا ژمارەیەک

هاتە سەر شاشەی مۆبایلەکەم و زمانی گەڕا

هەلاو

ڕۆشنایی خودا دوورنییە و دەنگت

خوداوەندیی و پاک و ڕوونە

جیهانی لێوەدێ

فەرموو گیانی من بە

بەڕێزت کێی

تۆ حەسرەتی ئەبەدیی و بکوژمی و هێزی دڵدانەوەش

هەموو شتێکت لەبارەوە دەزانم

پیاوێکی حەز لە کراس و پانتۆڵ و پێڵاوی ڕەش ناکەیت

جلوبەرگی سادە و ماتیش لەبەردەکەی

لەتاو شەڕ لە گەڕەکی زۆربڵێ و هەواڵ ناخۆش

بەدەم خورپەی ڕۆشناییيەوە بارتکرد

ئەم ساتە پەردەی شادیتە

بەرز بەرز ڕایدەگریت و ڕێزی دەگری

بە درێژایی شەڕ تفەنگچییە قەڵب و چرووک و فیتنەچییەکان

نەخشەی هێرشەکانیان لەبەر شەوقی تفەنگەکانیان دەکێشا

ئەم شەوقە چییە

بەردەوام پێشوازییان لێدەکات و باش دەنوون

هەنگاوە یەکەمەکان ئێوە لە کوێن

باڵندە بە باڵەکانیان ڕووناکییان بۆ گواستوونەتەوە

بڕواننە باڵەکانیان پەلوپۆتان بەهێز دەکا و گۆرانی ئاکامن

دوژمن فێری کردن چی پێویستە بیکەن

چاویان ساغە و لە ئاسمان خۆیان
لە بەرد و گوللە و کڵاو دەپارێزن
ئاژاوەی زەویشیان بژار کردووە
دەتوانن لەبەرپێ لایدەن و دەنگی ئومێد هەڵبڕن
بەرانبەر ئومێد ئاوێنە هەیە
ئومێد مانگی بێ سەروشوێن دەهێنێتەوە حەوزی
حەوشە و ڕۆح ئاو دەدا
لە ڕێگاشدا ڕێبوار دەگەڕێتەوە
گەڕانەوە جۆرێکە لە سێبووری
باڵت پێ دەگرێ و لە ئێستای پڕ گرێوگوڵ لەگەڵ خۆتدا هەڵدەکەی

حوزەیرانی ٢٠١٩ هەولێر

کاروانی ناوداران لادەدەن

بەڕێکەوت ویستی ئاڵۆزی دارستانێکم
خاوکردەوە و چوومە ناوی
کێڵگەیەکی ڕووناک تێیدا نهێنی بوو
سپیندار دەستیان لەسەر سەری یەکتری
سێبەریشیان تێکەڵاو ببوو
خوێنیان دەبەخشییە کەمخوێنان
لەسەر پەیژەیەک دانیشتم بەهەشت بوو
تووی ڕەشم لە ئاو هەڵدەهێنا

لەناو ژێرپیاڵەیەک دام دەنان
چاوەڕوانبووم دەستێک یان دەنووکێک لەگەڵمدا بیخوات
تاریکیی بەسەر هەموو شتێک دادەباری
سەرزەمینی داگرت
باڵندە وێرد خوێنەکەم بۆ دواجار
خۆی پیشاندا و چووەوە ناو هێلانەی
گۆشکردن و سەردەمی پەیوەندییەکان
ڕووناکیی خۆم ئەمشەو
هی خۆمە و لێمی پرسی دەبم بە
شانەی ڕوونبووەوەی یاقووت
پەڕی شەستپەڕ کە لە خەونی نزیک گۆرانی دەڵێ
دڵنیایی ڕوخسار کە سرووشی لە چارەنووس وەرگرتووە
هەواڵی سادە کە سەرلەنوێ دەرکەوێتەوە
ڕووناکیی خۆت بەرزت دەکاتەوە سەر
سەکۆ و پەیژەی بێوێنەی ماڵ
تاریکییت لەسەر لادەدا
باکان وەڕزت ناکەن
یادی کاروانی ناودارانت لا جێدەهێڵن
بۆنی یاد لە پانایی حەوت کێو تێپەڕ دەبێ و دێتە لات
کاروانسەرا بە چاوی خۆی

دەتبینێ و لەپاڵیدا ئارام دەگریت
بەهەشت دەدۆزیتەوە و دەست دەکەیتەوە بە ژیان
جیهان نزیک نزیک دەبێتەوە
دەچیتەوە ناو دارستانێک
کێڵگەیەکی ڕووناک تێیدا
لەگەڵ ئێمە لە هەوایەک هەڵدەمژێ
بەشی ئێمەش دەژی و دەمی سەد یاد و بیرەوەری دەدوێ
چرا کرایەوە لەمەوبەدوا لە ئاوێنە نارِوانم چیم لێی ناوێ

تەمووزی ٢٠١٩ هەولێر

ئەم شیعرە بخەنە سەر کێلم

ژیان لە خانوویەکی پەنجەرە بڵنددا
کە ماوەیەکی زۆر نییە دروستم کردووە
سبەینە و نیوەڕۆ و شەو و نیوەشەو درەوشایەوە
درەوشانەوەی تەواو ڕوخساری خودایە
ئاوازدار و ئەفسووناوییە ئەو وشەیەی کە ژیانە
بە هەنگاوی سووک بەڕێوەیە بۆ گەیشتن
ناکەوێت
هەنگوینە لە شانە ماوەتەوە

کە گەیشت چاوەکانی بەتاسەیەکی سەرسوڕهێنەر
لەسەر درەوشانەوە ڕادەگرێت
ئێمەی تێدا نیشاندەدا
کورت و سادە
ئەم چێژە دەناسین و دژایەتی ستەمکار دەکەین
ئادەم خەون خولْقاندی
فەرمانی بە جەنگاوەران دا
شمشێر بناسن
لە ڕێگای چوونە ماڵەوەم
ئەوەی ناسیبووم بۆ لەبیرکردن لە کەنار دامنا
ترپەیەکم دۆزییەوە لە هەموو دڵێک کێشی هۆگری وەرگرتووە

تەمموزی ٢٠١٩ هەولێر

ئەتڵەسی شوێنپێ

پەنجەرە چاڵێکی دوور نییە
پاش خۆر و با خوداوەند لێی دێتەدەرێ
پەنجاوچوار شوێنپێ لەسەر قوماشێکی سپیدا
چاوی سەرسامیی دەترووکێنن
لەگەڵ بەرهەمی هەمەجۆری یەزدان
تەورات و
ئینجیل و
قورئان و
خاڵی بێدەنگییان دانیشتووم

هاواریش لە دەورم دەڕژێ
بووەتە ئاوێکی خۆڵەمێشی
بچمە ناوی هەموو نینۆکەکانی دەست و پێم بەردەدەن
بەهێزێکی زۆریشەوە سەرنجڕاکێشە
حەزی مەلەش تا ئەوپەڕی دڵی پشکواندووم
بەڵێ تریفەی مانگ بزربوو
مووسا و
عیسا و
محەمەد
بە ئاوازێکی سەرەتایی
بەسەر شەقامی شار دەگەڕێن و ئاهەنگ دەگێڕن
ڕۆژی خۆیانی پێ پیرۆزدەکەن و تەواوی ژیانیان بردەوە
وەک ئەوەی لە بەهەشت لەدایکبووبن

* * *

بە ناوی دایک و باوکم گەرمدەبمەوە
وێنەیەکی بچووکیانم خستە مەدالیایەکی شووشەی ڕوونەوە
هێڵەکانی ناو دەستیان دووباربووەوە
وەک دوو کەوانەی ڕووبەڕوو حیکمەتێکیان دەستنیشانکرد
دڵت هەڵبگرە و لە خۆت مەتۆرێ
ڕوونترین شێوازی باڵ لە شان ڕوانە

* * *

بۆ مردووان گریاوم و زیندووانیش ماچ دەکەم

* * *

چرایەکم بە ناوچەوانیماڵەکەمدا هەڵواسیوە
گەرمی و مەی شووشەکەیان سڕیوەتەوە

* * *

بەلاڕێدا ڕێم نەکردووە
ئەستێرە و کلیلی شووشەییم بەسەردا بەربووەتەوە
زەوی و ئاسمان بەسەریەکدا هاواریان نەکرد
لانەولان بوون

* * *

دڵی هەزار پەڕی کێڵگە زۆر بەجەرگ و لەخۆبووردەیە
لەناویدا لەپێشوازیی دەوەستم و ڕەنگی خۆشیی دەناسم
برادەرەکانیشم کە میراتی ڕەسەنن بەرەو لام دێن
بیر لە زەوی دەکەمەوە
داوای لێبووردنیشی لێدەکەم
بەپێی سووک و گران بەسەریدا چوومەتە سەنگەر و ژوان
چیم بینی سەرنجم دا
تا توانیم لێیان دوورکەوتمەوە
بزەیەکم بەسەر شوێنپێکان ڕشت
پشوویەکم دا و لە خەیاڵ مەلەم کرد
دنیام لێ ئاشکرابوو

* * *

دنیا دوو مانگ لە من منداڵترە
شیری ڕووەکمان خوارد
بۆ هەبوونی هەموو ژیان لانەولان بووین
ئاسمان دوو خۆری نییە
چاو بە تەنیا دەمێنێتەوە

* * *

بە زمانێک بۆ هەمیشە شاد دەمێنێتەوە
چرپەیەک دەکەم
لە ماوەی گۆڕەشارم تەواوی شتەکان دەنووسم
چیشم بینی بۆتان دەگێڕمەوە
چەپەڵەکان دەهێنمە پێش چاوی ڕوونمەوە
دوای دوو خولەک دەیانبەخشم
مانگ ئەو کاتەی خەمگینە
پڕە
وەختێکیش دەفڕێ باڵەکانی ڕووناکی دەدەن

* * *

خۆر چاوی ترووکاند
کاتی دانپیانانە
تەپەی باڵ لە سینگمدا دەنگدەداتەوە
زایەڵەیەکی دوور نییە و ڕووگەنما بێسوود نامێنێتەوە

* * *

درەختی ئادەم و حەوا درک ناگرێ
بێ سەرەتا و کۆتایی و هێڵی تەواوبوونە
بە نەرمی لە ڕەگ و چڵیەوە سەمادەکات
لەو شادمانییە دەگات کە ئێمە تێیناگەین
باڵندە هاوڕێی منداڵیمە
هاوڕێی نەمریی و تەنیاییە ترسناکەکان
لە بەرزایی دڵەڕاوکێی سروشت بەرەو بلیمەتی فڕیوە
بە ئاوازی خوێندنی گوتی
دەنگێک قسەی لەگەڵ چاندن و زەوی و نهێنییە پیرۆزەکان کرد
بیستت
شوورە شەڕانگێزە
خدری زیندە لە نیوەی ڕێیە و بەتاو پێ هەڵدێنێ
کلیلی شووشەیی
هەڵدەداتە ناو دەستت و ئەستێرەی بەسەردا بەربووەتەوە
هەستە برۆ گەرمیی سینگی هەویرێکی نەرم و شلە
دەنگی وێرد و ڕۆشنایی هەوای بۆنخۆشکردووە
چوار توخمەی گەردوون
چۆکیان داداوەتە سەر کتێبەکانم
کە لە ئەفسوون و ئەفسانەی ئەوان نووسیومن
یەک لە یەکتری ڕادەمێنن و سەرسامن
کێ یەکەمە
ئەوانی تر لە خوێنی ئەون

***

ئەو پرسیارە گومانێکی گەرمە
دەبا بیربکەینەوە بەرهەمە ناتەواوەکان گومانن
یادەوەرییمان زیندوو دەکەنەوە
درەخت کە میوەی پێدەگات لە هەموو کاتێکی هەستیارترە

* * *

من پاڵەوانی ئەلفوبێم
زۆران لەگەڵ کێدا بگرم
پەیکەرێکم بۆخۆم داڕشت
کاتژمێرێکی ڕەوانبێژم خستە دەستی
ڕەنگی گەرمی بەسەردا ڕژا

***

ئەشق دەبووایە بتکوژم
پاشان بپاڕێمەوە بۆ ئەوەی لە ئاسۆکان بتبینمەوە
هەبوو و نەبووی ئەم دنیایە
بە دەنگێکی مات دەستپێدەکاتەوە

* * *

ناخی ئاگادارکرایەوەم وەک چرا بەدەستەوە گرت
تا داگیرسا
هەبوونەبوو دەستپێکرد

* * *

تیشکی شێدار باڵی ماندووکرد

کێلێکی بەتاڵ چاوەڕوانی هەڵکۆڵینە

ڕوخساری هەولێر جواندەبێت کە تێیدا ژیاوم

ڕوخساری شاری خانەدان مەی ڕژاوی جامە

بۆنوبەرامەی کەللە دەباتە هەواری پڕ

کاتژمێریشی کەس فریونادا

* * *

بەختە سەیرەکەم

کەشتی بچووکی مەی

لە تێلدڕ گیرنابێت

ئەشق دەبووایە بتکوژم

پاشان بپاڕێمەوە بۆ ئەوەی لە ئاسۆکان بتبینمەوە

دڵ خۆی بەندکردووە

* * *

گوناهباری یەکەم

فرمێسک چاوی گرتووە دەچێتە وانە خوێندن

ئێستا نابینام لە پۆل ناچمە دەرێ

ئادەم و حەوا میوە بۆ خانمی هەست لێدەکەنەوە

* * *

شۆڕەبییەکی پرچ خومار سەری شۆڕکردووەتە ناو ئاو

چاوبازیی لەگەڵ ماسی دەکات

ترسنۆک و خۆپارێز و هەلپەرستە

خۆی لە قرش و حوت دەدزێتەوە و پرچی هەڵدەکێشێتەوە

ماسی بە گومانە نەکا سیخوڕی ماسیگران بێت

ئاوی ساکاریش نەرم نەرم دەڕوانێ و دەڕوات

لە نیازی شۆڕەبی و تۆقینی ماسی ناگات

لە ماڵ هاتوومەتە دەرەوە و دوو شەونم

لەسەر ناوچەوانم ماوەتەوە

گەیشتوومەتە کەناری ئاو و سەیری ئەوبەری دەکەم

قاز و قورینگ دەستێکیان خستووەتە سەر شانم

تەماشای شوێنێکی درەوشاوە دەکەن

ئەسپەکەم ئاوی لێدەخواتەوە

هەوا لەسەر دەریا

دەجووڵێتەوە و بیرەوەری کۆن مەستی کردووە

* * *

بۆ ئەوەی بچمە خەوێک باران بە توندی

نەبارێ و لافاو دروست نەکات

دەبێ پێستی ئاڵی نواڵە بە شیعری ڕۆمانسی بەراورد بکەم

هێشتان نیوەم بەئاگایە

شیعر لە نیوەی ڕستەیدا داکەوت و پێستی داماڵدرا

لێوی بۆ گفتوگۆ وشکبوو

هەموومان بە هەڵە تەماشای

شیعرمان کرد و ئازاری ترپە و ئاوازیمان دا
دەماری بەردە ڕەنگکراوەکانی دێگەڵە بە سووکی لێدەدەن
لەپێشبڕکێدان ڕێگایان بەرەو
گەرماوێکی بێ هەراوهۆریا دۆزیوەتەوە
خودایە بێویستیان نەکەی ویستیانە خۆیان بشۆن
تەواو شێتییە ئەگەر پێستیان دانەماڵن
بەرد سووپەرێکی کردارجوانە لە دایکە سادەکەی دەچێت
ستایشی ئارایشی ناوێ
زەویەکیان دەستنیشانکردووە
شوێنپێی تێدا دەستنیشان بکەن و لەو شەونمە بپرسن
لەسەر ناوچەوان ماوەتەوە

ئەیلوولی ٢٠١٩ هەولێر

ئاماژەیەکی نیوە ئاشکرا

زەمین ڕووناکی لێ
کوژاوەتەوە و سروشتێکی هەڵچووی هەیە
چاوم بۆ ئاسمان بەرزکردەوە و بەباشی بینیم
زەوی ڕەش و بەتاڵ و دڵی زستانی تاهەتاییە
مەملەکەتیشی لێ دادەمەزرێ
پێڕۆییەکی خەیاڵیم دەستپێکرد
ئاواتمە ڕەنگی بەیانی تێدا نەبێتە
کانییەکی دوورخراوە

لە ئاوی ساردی ئێوارانی ناو چیاش مەلەبکەم

دەمامکێک پێکەنی و ورچی تووڕەی لێهاتدەرێ

بەدڵنیاییەوە لە هیچ بینینێکی ترم نەچوو

لەناو پێکەنینی دەمامکەکان سوورهەڵگەڕام

بەدیار مەقەڵەیەکی پڕ ڕەژووی ژنێکی بێشکەفرۆش

گەواهیم بۆ گۆرانی ئادەم دا

مانا و ئاوازی نەوەکانیەتی

بەرزدەبنەوە سەرسەکۆی چاولەڕێ ڕاوەستان

لە چاوی

گیانداری مشکخۆر و

فریشتەی باڵڕەش و

گوێهەڵخستووی قۆزاخەی هەواڵ و

ڕۆشنایی ڕێوی دوورکەوتوونەتەوە

لە قووڵایی شادییەوە هاتووە

ڕۆحێکی براوە و ئاهەنگگێڕی هەیە بۆ

ئەو ڕێگایەی هیچ خۆشدووییەکی نییە بۆ فریودان

سێبەریشی بەسەر ڕێبوارانەوەیە

دەمامک مشووری سەر دەخوا

بەهۆی بای پێش بارانی پەڵەوە

پیرۆزییەکەم بۆنوبەرامەی

سێبووری و بێ پەروایی هەڵدەمژێ
ئێستام لە خۆی پرسی
ڕابردووم لە خۆی پرسیوە
داهاتووم لە خۆی دەپرسێ
بەو هۆیە بژی و بە زەوی ڕازیبە
ڕێگای گەڕان بە دوای کێ و چیدا بزرکە
وڵاتێکی کۆچەری لە پلەی سفر
لە پەنجەرەی سەرکێشانەوە دروستبکە
شوێنپێی بۆنخۆشی نۆبەرە و گیانەوەری پیرۆز
لەناو جامیجەمەوە پیتەکانی زمان زیاددەکەن
سەیرکەن
جەنگاو و
نیگاپڕ و
بەئەمەک و
زۆر شت خۆشویستوو
وەک منداڵێکی ئافەرینکراو وا لێرەم
ورچی تووڕەم کوشتووە
ماڵیشم بە هەورەکانەوە لکاوە
چل ناو و وەسیەتەکانیان
لە پیتەکان دەردەچن و ژیان ئاکاردەدەن

یەکەم ماڵ خوانی بە
چەتر و
جانتا و
دروودی بێدەنگ و
نوێژی لێخۆشبوونە
ئاسمان و زەوی خۆری بۆ پەروەردەدەکەن
خوداوەند پێ لەسەر شکۆی گوڵ لادەدا
گوڵیش ڕێز لە بۆنی خۆی دەگرێ
بهێڵە ئەو ئاوە بڕوا بۆ ڕێزگرتنی گوڵ تەکاندەدا
پەرداخێک لەسەر کتێبێکی خوێندراوە دادەنێ
تەنکایی کانییەک خوێندوویەتییەوە
بێئەوەی ناوی گوڵەکان بڵێم
ئەو دەیزانی و خولیاکانی زیاددەکات
ماندووبوون تووڕەم ناکا
پێنج نوێژ بۆ خۆم دەکەم
شەونوێژیش بۆ ماسییەک
گیای ناو دەریا بۆندەکات و هۆگری شوێنە
لەگەڵ شەپۆلە گەورەکان ناڕوا
گوللەی دووکەڵ وەک بێژینگ بەسەرمدا سووڕا
بەسەرخۆمدا توامەوە

لە هەوارێکی لەسەر شارەمێرووولە ڕۆنراو نیشتمەوە

هاتووم دوا سەرنج بدەم و بەو هۆیەوە بژیم

باڵی پەپوولەیەکی

لە قوڕی خووساو گیربوو بسڕمەوە

دەستنوێژێک لە گۆلی باراناو بشۆم

چاوی پەنجەرەیەکیش بکەمەوە

پەنجەرە شوێنی ونبوونە

دەستی ڕاگیراوم بۆ تەوقە جێدەهێڵم

تشرینی دووەمی ٢٠١٩ هەولێر

پێناسەی جیاوازی

دەتوانم بێدەنگبم و بچمە ناو
خامۆشییەکی پەلکەزێڕینەیی
بێدەنگیی بە ناوچەکانی ناخ تێدەپەڕێ
دەگاتە برادەران گەمارۆدراون
گەمارۆ وەک ڕێی ئاڵۆزبووی ناو فنجان دەشکێ
پێویستە ئاوێنەکان گەورەتربن
هێلکە و نارنجۆک هەمان شێوەیان هەیە
لەم دەخۆیت و ئەم لێتدەخوا

باڵندەیەک لەسەر چاوە پەرێشانەکانی بێدەنگیی

باڵی گەرمکرد

خودا خۆی پیشاندا و ڕووی ئومێدی دایێ

هێلکە و هێلانەی لەسەر دەستی بۆ ڕاگرتووە

سەد دەشتودەر ڕۆشنبووەوە

شاگەشکەی کردن دڵخۆشیی

لەبیری نەکردم و ڕۆژ گەڕایەوە

دەمەوێ چی بزانم

ئەرێ زەوی خەون پێوەبیندراو

کە مردم

هاتمەوە هەناوتەوە و بوومەوە سووڕی خوێنت

چ نهێنییەکم و چ نهێنییەکم پێدەڵێیت

لەبەردەم ئاوێنەیەکی ڕوونت

ڕادەگرم و دوو باڵت لەسەر شان دادەنێم

تەمی بەفر میهرەبانە

باڵت خۆشکە بێنیازت ناکا

کانوونی دووەمی ٢٠٢٠ هەولێر

چاوی گوللە لە ئەرشیفی ئێمە پارێزرا

باڵندە دەستەمۆکەم دەنووکی لە چەوی کەنار
گیرکرد و چیا لە ترۆپکیەوە بانگی کردم
فەرموو قەرتاڵەی نەرم چندراوم پڕ ترێی ڕەشمیرییە
کە بەڕێکەوتم بەفر توابووەوە
شۆڕابەی گەیشتبووە چەوی کەنار
داوای ئەستێرەیەکم کرد ڕێنوێنیم بکات
یەکترمان ناسی
دەستی بە چاویەوە گرت و گریا

ڕایگەیاند کوێرم

زەوی تێکڕووخاوە

بووەتە گفتوگۆی بێهوودەکان

ئاڵوگۆڕی خۆویستانەی بەسەردا هاتووە

گوللە هەزار چاوی هەیە

ئەستێرەی سەربڵندگۆ سێرەی داوەتێ

ڕێویش هەزار پێ

بە هەموو دەنگییەوە هاواردەکات ڕاستگۆم

دەمەوێ چاوەڕوانی وەڵام بم

پووشی هێلانە گرانە

درەختی لاواز ڕایناگرێت

باڵندە تێدەگا هێشتان

ماڵ ماوە بە هی خۆی بزانێت

قەپێلکی خۆری بە دووکەڵ پەککەوتوو

بە نەرمە دەنووکێک دەشکێ

کانوونی دووەمی ٢٠٢٠ هەولێر

کاتێک دەچمە دیدەنی دوا شوێن

ڕوومکردە دڵۆپە خوناوێک
لەسەر گیای نەمری مابووەوە
دڵی خورپەیەکی کرد و مۆسیقایەکی نەرم پەیدابوو
خورپە زۆرترین ڕووناکییە
پرسی بۆ لەسەر ئەم ئاوێنە سەرسوڕهێنە ماویتیەوە
گوتم برادەر تا سەر ڕێگا
بەڕێتدەکات و پەپوولەی سووری
لەسەر شانت دەمێنێتەوە

پاچنەیەکی شووشەیی پیشاندام
سەربکەوم و دڵبدەمەوە خۆم ئەی خاک و خانەوادە
هەورێکی چاوخڕی جووکە جووککەر بەسەرتدا
لەنگەر دەگرێ و سەیری هەموو شت دەکا
هانیدام لە گۆزەی نزیک گیای نەمری بخۆمەوە
پێش بە ڕەشەبای شەڕانگێزیش بگرم
دەچمە ئەو شارەی جەنگاوەران مەشقی تێدا دەکەن
لۆکە خۆی بەراورد نەکرد
بە بەروبوومی کێڵگەکانی ڕاست و چەپی
هاوڕێکەم لەو جێگایەی فرمێسکەکانی ڕژابوون
بۆ ماڵئاوایی هاتبوو
درەوشایەوە و مووچڕکی پێداهات
باوەشێنە حەسیرەکەی لە سەردەمی گۆزە دانا
بەنیانی چووە یاریی بەخت و چارەنووس
گیای نەمری داتەکاند
بۆنی برادەرایەتی
دوور دەڕوا و تا سەر ڕێگا بەڕێتدەکات
مرۆڤەکانی بەهەشتیش تووڕە و بێزار ناکات
لەخۆڕا نەبوو نەمتوانی
تۆزی ڕێگای بەرەو خاک و خانەوادە

لە برژانگم بتەکێنم

لە سەرەتاوە تا ئێستا

بەڵەم لەژێر شەختە سەرنشینەکانی نەگەیاندووە

مردوو مووچڕکی پێدادێ

ئا ئەمە گیان سڕ ناکات

گۆزەی نزیک گیای نەمری خوناوی تکاوەتێ

خوناو پێشبینی شیعرە

سروشتی بەهەشتیش

داوام لێکرد ڕزگارمکە ببە بە هەڵم

ڕۆژ و ڕۆژگار زرینگایەوە

گوتی لەوە بچووکترم بتوانم

میوانداریی ئاگرتێبەربوویەک بکەم

ڕێبواری بێڕێگا فێری ڕۆیشتنبوو

ڕۆیشت و درەوشایەوە

ڕێگابینی

ناوی برادەرانی لەبیرماوە و دەنگیان بڕدەکات

کانوونی دووەمی ٢٠٢٠ هەولێر

وتاری سەرگڵکۆ

کازیۆان درەخت لە جریوە بەتاڵدەبن

ڕووناکی دەخەنە پەنجەرە و دەشتودەر

بە هەقیقەت جیهانێک بوونی هەیە

ڕوخساری شادی بەسەر نادیارەوە دۆنایدۆنییەتی

گیا پەڕی لە یادەوەری هەڵدەکێشێ

بە نەرمی هەناسەی تێکەڵی سروشت دەکات

باڵندە ڕوولەباشی

باڵ هەڵدەهێنێتەوە و دێتەخوارێ

ئاوایە ژیان

زۆر بیر لە وتار خوێندنەوەی سەرگڵکۆ دەکەمەوە

تکایە کەسێک تووڕەیە

کتێبی گەڕۆکەکانی خوێندووەتەوە

بەرد لە دەم هەڵدەڕێژن

ئەندازیاری گۆڕستان تا چلەم تەواو دەبێ

دارەبازە دەمەونخوون لەسەر گۆڕەکەم دانێن

کات بە گرانی هەناسەدەدا

لەکاتی خۆمدا دەخەوم و چوار هێما کۆدەکەمەوە

÷ × + −

شلەژانی گیان ئەی شلەژانی گیان

شلەژان حیکمەتی تایبەتی

هەیە و خەمی ساردنابێتەوە

ڕوخساری شادی دۆنایدۆنمە بەسەر نادیارەوە

کانوونی دووەمی ٢٠٢٠ هەولێر

شیعر

شەوی زستانە و چلوورە بە لێوی پەنجەرەوە
دەڵێی گوانی شووشەیی چێڵە
بەهار بەهۆشیهێناوەتەوە
ڕوو لە دەست و پەنجەی شیردۆش دەکات
گوڵی قووڵایی ڕاستەقینەم
بەدەستەوەیە و بە شیعر دەڵێم
با ماچێکی نەرمی ناوچەوانت بکەم
لە بری من

لە بری دڵێکی خوداوەندخوو ژیای
لەبەر مێزێکی ڕووناک
دانیشتووم و بەروانکەم بەستا
هەڵمی چایەکی کاڵ
نزیک لە خوێنی کەروێشک
سینگم گەرمدەکاتەوە و شەمێ و ڕۆنم
لەسەر ناوچەوان دادەنێ
دیوان بە خەندەی سروشتییان
پشتیان بە پشتمەوە داوە
ناهێڵن ژاوەژاو بگاتە سەکۆی نوێژم
هەوای ناو گووپی دەروێشانیش بەتاڵدەکەن
زەوی ئەو مێزە ڕووناکەی لەبەری دانیشتووم
ئاشی بە تێپەڕبوون لە دەرگای تاریکییەوە دەگەڕێ
درەختی کۆچەر ماچی نەرمی
پێی باڵندەی وێڵ دەکات
پەلکەزێڕینە لە
پۆپیتەی کەڵەباب و
زەنگوڵە و
گومەز و
خولیا جووڵایەوە

ئەمڕۆ لە نوێژەکەم دواکەوتم
ماریش گوڵ و بۆنەکانی
ناشتین و خوناوی نەمریی هەڵلووشی

کانوونی دووەمی ٢٠٢٠ هەولێر

مۆتیفێکی بەرزایی بوون

بەرزایی بوون
ئەو درەختەی سەرم پێی سپاردبوو
سێبەری هەڕەشەیە
ئومێد و دڵنیایی بیری بەخۆگەیشتن
بە ساردییەوە تێمناڕوانێ و ڕێگای بۆ تاودام
پەنجەی پەڵەی ساڵ لە شووشەی فانۆسمی دا
هەستاومەتە پێ و سەرگەرمی دوورکەوتنەوەم
کۆچ بەخشندەیە و لە دووریان نامهێڵێتەوە

بۆسە دوا دەنگ نییە بیبیستم

دوایین ڕێبوارم لە چیاکاندا هاوارێکم کرد

بەرزایی بوون گوڵی پەیوەندی

دەستی هانا و هۆگرییم بۆ درێژکە

مانگ سەرەولێژ لە ئاودا ماوەتەوە

دڵی مەلەوان

لەم ئاوە جەللادە ناتاسێت

هاوارم کرد بەرزایی بوون ئەمەکداری تاهەتاییم

لە بیری مەترسیدا مەبە

سەرم کردووەتە سەر شانت

کانوونی دووەمی ٢٠٢٠ هەولێر

هەواڵی دووەم

بابە ئادەم چ هەواڵ و دەنگوباسێک لە گۆڕێدایە ڕایگەیەنە

هەواڵی یەکەم

زەوی ئاشقێکی دەمدەمییە

ناتوانێ لە بەرزایی مەحاڵ ڕوخسار و ناوەکانی بیربێتەوە

دەمێک ئاشقی زستانە

دەمێک بەهار

دەمێک هاوین

دەمێک پاییز

وەرزەکان چوار فیشەکی دەرنەچوون

لە تفەنگێکی لە شان خزاو

هەواڵی دووەم

شاعیری لەناو دەرگای جۆراوجۆر نەبیندراو

لە تەورات و ئینجیل و قورئاندا خوێندوومەتەوە

لە شاعیرانی نقوومبووی تاریکیی خۆت ببوێرە

بەیانییەک وەک سەیوان کرایەوە

خەڵکی بۆ ڕووناکی خۆی و شوێنە نەناسراوەکان بانگهێشتکرد

لە ئاوی کانیمی خواردەوە و پرسی

چیرۆکی گوڵدانێک بۆ بەختیارە بەختیارەکان دەگێڕمەوە

لە هەموو پەنجەرەیەکم تێپەڕاند

لە پڕبوونی سیقەتۆرەی باڵندە دڵنیابووم

لە بۆنکردنی گوڵەکانی لە کتێبی چیا ناویان هاتووە گەڕامەوە

هەواڵی دووەم بووە سپێدە و ئایندە

بادەم دەنگی دووریی بۆ کردمە بانگ

بەرزایی مەحاڵ گوڵی سەرەتاکانی دایە سۆما و سەری

شاعیری لەناو دەرگای جۆراوجۆر نەبیندراو

شوباتی ٢٠٢٠ هەولێر

ناوەڕۆک

١٩٦٥/١١/١٨	٣
ئەو دنیا و ئەو دنیا	١٠
ڕێژەن	١٦
خودا	١٨
دەفتەری گەورەی بە پەنهان گەیشتن	٢٠
تای سارد	٢٢
پرسیاری سپی	٢٥
فەهرەستی خوان	٢٧
ئەفسانەی ڕەش	٣٠
لە سەرەمەرگ بانگت دەکەم چاوەکانم دابپۆشیت	٣٣

کاروانی ناوداران لادەدەن	٣٦
ئەم شیعرە بخەنە سەر کێلم	٣٩
ئەتڵەسی شوێنپێ	٤١
ئاماژەیەکی نیوە ئاشکرا	٥٠
پێناسەی جیاوازی	٥٥
چاوی گوللە لە ئەرشیفی ئێمە پارێزرا	٥٧
کاتێک دەچمە دیدەنی دوا شوێن	٥٩
وتاری سەرگڵکۆ	٦٢
شیعر	٦٤
مۆتیفێکی بەرزایی بوون	٦٧
هەواڵی دووەم	٦٩